

Soylulaşma

Kentsel Dönüşüm

FOTOĞRAF SERGİSİ

SOYLULAŞ-MA!

Neoliberalizm 1990'dan sonra sınıfsallığı sertleşerek devam eden bir mekan örgütlenmesi dayatıyor. Bir taraftan kentsel Dönüşüm adı altında halklailşkiler projesine dönüştürülen bir yıkımla, yoksulları kent dışında yalıtıma çalışırken, merkezde kültür-sanat, eğlence ve "tarihle" soslandırılmış bir soylulaştırma(gentrification) süreci yürütüyor.

Soylulaştırma en açık ifadeyle: suçla kodlanan alt sınıfları, yoksulları kentin tarihi dokusundan kovup, aynı mekanları üst sınıflara dönük kültür-eğlence-iş mekanlarına çevirme operasyonudur. Bir tür neo-liberal "küresel kent" hayalinin pırıltılı vitrini. Ama birgün mutlaka parçalanacak olan "loş ışık" estetiği...

Ali Şimşek

Gündüzleri işsiz kalınan, Geceleri aç yatılan bir ülkeye dahası dünyaya RED.
Faşizme, Emperyalizme, Kapitalizme ve onların yerli işbirlikçilerine RED.

İşgallere

RED.

Savaşlara

RED.

Sömürüye

RED.

Şovenizme ve her türden gericiliğe

RED.

Dünyadaki adaletsiz bölüşüme

RED.

Sınıfsal ve cinsel sömürüye

RED.

Cinsiyet ayrımcılığına

RED.

Faali meçhullere

RED.

İçerde ve dışarıda Tecrite

RED.

Derin Devlete

RED.

İşkenceye

RED.

Darbelere

RED.

Sansüre

RED.

Mezarda emekliliğe

RED.

Ekolojik dengesizliğe

RED.

Kültürel ve tarihsel mirasın yok edilmesine

RED.

Rantsal dönüşüme

RED.

Hukuksuzluğa

RED.

Adaletsizliğe

RED. RED. RED.

Velhasıl bu liste uzar gider.

Haziran 2008 tarihinde Çağdaş Hukukçular Derneği nin desteği ile “İşgal İstanbul’u Mayıs 2008” başlığı ile 27 sanatçı sergi açmıştır.

Serginin ilgi görmesi ve bir çok değişik yerde seğilenmesinin ardından DİSK binasında kullanılmıştır,

Bir görsel grup oluşturulma fikri ile ortaya **RED FOTOĞRAF** Grubu çıkmıştır. Grup iki projeyi çalışma alanına almıştır. Kentsel Dönüşüm ve Tersaneler/ Tuzla konulu iki projeye bu şekilde başlanmıştır.

Bilgi Üniversitesinde yapılacak olan “**21. Yüzyılda Belediyecilik Sempozyumu**” Kentsel Dönüşüm adlı projemizin startını vermemizde bir tarih olmuştur. Buradan hareketle, sürekli sergi durumuna getirip, devamlı katılımlarla ve güncelleyerek Sergi salonları, Mahalleler, Özel kurumlar da ve Sokaklarda gezici sergi olarak sunulmasına çalışılacaktır.

REDFOTOGRAF Grubu; Demokratik kitle örgütleri, Partiler, Sendikalar, Dernekler, Mahalle örgüt ve derneklerinin destek ve girişimleriyle çalışmalarını yaygınlaştırıp Toplumla paylaşılmasına çalışmaktadır.

Arkadaşlar Merhaba

Bir haftalık yoğun hazırlıklar nerde ise bitti. Dün gece sizlere basın bülteni ve davetiyeleri gönderdim. Umarım beğendiniz. Sergiyi gördüğünüzde beğeneceğinize eminim. Teknik olarak profesyonelce bir çalışma oldu. **Karşı Sanat 'tan Feyyaz** bey her türlü baskı ve öneri desteğini katarak örnek bir çalışmanın ortaya çıkmasına yardımcı oldu. Yine **Ali Şimşek** arkadaşımız, benimle birlikte, içerik oluşturma ve mekansal uygunluk konusunda fotoğraf seçimlerinde yardımcı olmakla birlikte önerilerini kattı, sergi metinleri oluşturdu.

ÇHD. “İşgal İstanbul’u 1 Mayıs” sergimizde olduğu gibi bu projemiz de de bizlere sergi mekanını sağladı. Açılış ta kokteyl yapabilmemizin olanaklarını sunmaya çalışıyor. Bu sergiyi daha sonra başka mekanlara ve açık alanlarda açmayı sürdüreceğiz. Yeni katılımcı arkadaşları aramıza alacağız. Bütün bu çalışmalar tabii ki kendi başına olmaz. Bu işlerin öznesi olan kişilerin gayretleri ile olur. Yani sizlerin destekleri ile.

Nasıl destek olabiliriz?

- 1- Fotoğrafla katılarak
- 2- Parti, Sendika konfederasyonları, Sendikalar, Meslek odaları, Belediyeler, Kültür merkezleri ve Demokratik kitle örgütleriyle ilişki kurarak
- 3- Afiş, Broşür, Katalog, vb alanlarda yardımcı olarak
- 4- Sergi ve çalışmalarımızın duyurularını yaparak(Afiş asarak, mail yollayarak basında yer almasını sağlayarak.)
- 5- Grupla ilgilenerek
- 6- Bu liste uzar gider.....

Sergiye ilişkin;

Sempozyum fikri gündeme geldiğinde (ki hemen sizlerle paylaşıldı) Projeye başlanması için çağrı yapıldı. Fakat işlerin toplanılmasına geldiğinde Murat Germen arkadaş düzen ve ciddiyetle ilk teslim eden oldu. Sonrasında Sulukule projesiyle Deniz Ersoy katıldı. Diğer arkadaşlar son gün ve sonrasına zor yetişebildiler. Hatta yetişemediler.:)) Projeli işleri ayırdığımızda; Geri kalan fotoğraflardan isimleri silip yan yana koyduğumuzda birbirine (tabii ki içerik ve çekilen mekanlar olarak) benzer tahmini olarak 500 kare fotoğrafla karşılaştık. Evet gitmekte ve kaybolmakta yada kaybedilmekte olanı çekmek belgesel bir çalışmadır. Kastettiğim salt yoksulluk ve zavallılık fotoğrafları ortalığı kaplıyordu. Gerçi bunlar meselenin nedeniydi, sonucuydu. Bir grup mutlu azınlığa karşı mutsuz çoğunlukta ve bunlar yoksullardı.

Peki kaybedilenlerin yani kentsel dönüşümü uygulayanların söylediği SOYLULAŞMA nerelerde?... Boğazın hali , O devasa çirkinlik abideleri, O plazalar gökdelenler, O beyaz yakalı, kendini sınıf atlama sevdasına kaptıranlar nerede? Nerede metrobüs inşaları? Kent te yaşayan insanlar nerede? Yine bu liste uzayıp gider...

Ve daha bitmedi tabii ki bunları sergileyecek mekanın büyüklüğü. (Pera müzesinde değiliz ki) önemli bir noktada işleri bastırarak manevi desteğin yanında ekonomik Desteği verecek kurumlar sorunu. Vs VS

Tüm sayılan bu nedenleri bir yana koyduk ve değerlendirdik.

Sergiye katılan kişilere eşit davranmak mı? Yani herkesin fotoğraf adedi ve fotoğraf büyüklüğü eşit mi olsun.? Yoksa Derdimizi görsel bir zenginlik içinde sunmak mı? Biz sonuncusunu seçtik.

Kimi arkadaşların işleri büyük boy, kimi arkadaşların küçük boy, kiminden 1 adet kiminden 3 kiminden daha fazla. Projeli işlerin fotoğraf sayılarını azalttık. Düzenlemeyi ise mekanın fiziksel koşullarına göre yapıyoruz.

İşte böyle arkadaşlar...

15.ocak 2009

BASINDAN...Evrensel Gazetesi /11 Ekim 2008 / Devrim Büyükcacaroğlu

---

Redfoto kentsel dönüşüme karşı

Redfoto '1 Mayıs: İşgal İstanbul'u' sergisinin ardından kentsel dönüşüm ve Tuzla'yı fotoğraflayacak

RED bir karşı koyuştur. Sanat da sıcaklığın ve insanlık tarihinde mücadelenin rengi olan kızılın ateşiyle sevgiyi ve dostluğu geliştirelim diyedir" sözleriyle yola çıkan Redfoto, yeni projeler için kolları sıvadı. kendisini "Toplumsal sorunlara ve olaylara refleks gösterecek muhalif bir fotoğraf grubu" olarak tanımlayan grup, kentsel dönüşümden etkilenecek mahalleleri ve ölümlerle gündeme gelen Tuzla'yı fotoğraflayacak. Farklı gazete ya da dergiler için çalışan foto muhabirlerden fotoğraf sanatçılarına, belgesel fotoğrafçılardan amatörler, fotoğrafın farklı alanlarına yönelmiş fotoğrafçıların "fotoğrafın gücünü objektif olarak ama taraflı bir biçimde sunacağı" bir kolektif Redfotoğraf. Yoksullardan, emekçilerden, ezilenlerden yana taraf tutan bir fotoğraf grubu...

Görüntüler değişsin diye...

"1 Mayıs: İşgal İstanbul'u" sergisi için bir araya gelen fotoğrafçılar, "Hayatın güzelliklerini, neşesini olduğu kadar, toplumsal sorunların bizlere yüklediği ağırlığı da görerek, daha güzel ve yaşanabilir bir dünyayı kurmak için elimizdeki araç olan fotoğraf makinelerini, tanık olduklarımızı göstermek için, kolektif çalışmanın mutluluğunu paylaşmak için...dertler değişmeden bu görüntüler de değişmeyecek. Bizlerin de dertlerin değişmesi yönünde mücadelemizin sürmesi kaçınılmaz. O halde yeni ortak projelerde bir arada olmak için" diyerek Redfoto'yu kurdular.

Redfoto'nun, 2008 1 Mayıs'ında emniyet güçlerinin emekçilere uyguladığı akıl almaz vahşeti sığdıran bir fotoğraf sergisi haline getirmesi, üstelik bu serginin 1 Mayıs'ta girişine izin verilmeyen Taksim'de gerçekleşmesi sebebiyle "İşgal İstanbul'u" bir hayli ses getirdi. "İşgal İstanbul'u"nun yurt genelinde pek çok ilde sergilenmesi ve beğeni toplaması üzerine toplumsal sorunları yakından izleyen fotoğrafçıların ortak fotoğraf projeleriyle, demokrasi mücadelesine katkı sunacak bir fotoğraf üretimi ve sunumu yapmalarını hedefleyen Redfoto üyeleri, düzenli bir araya gelerek yeni projeler üretmeye başladılar. redfoto.com isimli web sitesinden yaptıkları çağrılarla geniş bir fotoğrafçı çevreye ulaşmayı hedefleyen grup, kentsel dönüşüm adı altında yıkılacak mahallelerde yaşayan emekçileri ve onların yaşamlarını fotoğraflamayı ve bu projenin yanında sürekli ölümlerle gündeme gelen Tuzla'yı yine fotoğrafın diliyle anlatmayı planlıyorlar.

SERGIYE DAVET

REDFOTOĞRAF Grubu'nun uzun zamandır hazırlıklarını yaptığı "Soylulaş-**ma** Kentsel Dönüşüm" Fotoğraf Sergisi açılıyor.

İlk sergileme; Bilgi Üniversitesi Dolapdere kampüsünde 17 - 18 Ocak (Cumartesi-Pazar) tarihlerinde yapıldı.

İstanbul Birlikte Başarabiliriz Platformu'nun düzenlediği "21. Yüzyılda Belediyecilik Sempozyumu"na sergimizle katıldık.

ÇHD. (Çağdaş Hukukçular Derneği) Sergi Salonunda 24 Ocak Cumartesi günü saat 18.00 de yapılacak açılış kokteyli ile devam edecektir.

Kentsel Dönüşüm(!) adıyla başlatılan ve başarılarını da soyluluk olarak bizlere dayatanlara karşı "Soylulaş-**ma**" diyoruz. Kentsel Dönüşüm diyerek Rantsal Dönüşümü gerçekleştirmek istiyorlar.

Halkın hakları vardır. Kent dışına yoksulları sürmek çözüm değil!

Sosyal devletin hayata geçirildiği, bu anlamda sosyal belediyecilik önemlidir,

Kentin, kültürel zenginliğine ve tarihi mirasına sahip çıkarak sağlıklı ve adaletli gelişimi için örgütlenen seslere ses katmak gerekiyor.

Fotoğraf makineleriyle tanıklık yapan bizler

Tanık olduklarımızı sizlere göstermek için bu sergileri gerçekleştiriyoruz.

Soylulaş-ma sergisi

Kentsel Dönüşüm(!) adıyla başlatılan ve başarılarını da soyluluk olarak bizlere dayatanlara karşı "Soylulaş-ma" diyoruz. Bu sergide, Soylulaş-ma diyen 18 Fotoğraf Sanatçısı / fotoğrafçı, foto-muhabir ve Gülsuyu, Gülensu halkının çektiği fotoğraflar yer alıyor.

Sergiye katılanlar; İlker Akalınlı, Mattieu Chazal, Çağla Cömert, Uğur Çolak, Şaban Dayanan, Deniz Ersoy, Murat Germen, Paşa İrmek, Nihat Karadağ, Deniz Kocak, Ufuk Koşar, Zeynep Kuray, Eylem Lodos, Seda Öz, Alaattin Timur, Özcan Yaman, Murat Yaygın, Murat Yazar, Gülsuyu "Gülensu halkının" fotoğraf projeleri

24 OCAK-16 ŞUBAT 2009 ÇHD. SERGİ SALONU / BEYOĞLU

24 OCAK-16 ŞUBAT 2009 ÇHD. SERGİ SALONU / BEYOĞLU

Birgün Gazetesi / 30 OCAK 2009 / SELÇUK ÖZBEK ÖZCAN YAMAN 'LA RÖPORTAJ...

"Kentin, kültürel zenginliğine ve tarihi mirasına sahip çıkarak sağlıklı ve aktarıcı gelişimi için örgütlenen seslere ses katmak gerekiyor." diyerek bastılar deklanşöre. Birbirinden ilginç fotoğraflar yakalayarak sanatlarını yıkıntıların arasından çıkarıp, o yıkıntılara sebep olanlara gösteriyorlar Taksim'de açtıkları sergiyle. "Onların belirlemiş olduğu bölge içinde başlayarak "Soylulaş-ma" diyerek bir karşı sergi kurucularından Özcan Yaman'la kentsel dönüşüm ve sergi hakkında konuştuk.

»Kolektif bir çalışma olan bu serginin aşamalarından bahseder misiniz? Kimler destekledi, fotoğrafların toplanması ne kadar sürdü... REDFOTOĞRAF olarak 2008 yılında aldığımız bir kararla iki projeyi çalışmaya başladık. Bu projeler Kentsel dönüşüm sorunu ve Tersaneler/Tuzla idi. Bu projelerden biri olan Kentsel Dönüşüm sorununu işlediğimiz sergi SOYLULAŞ-MA üst başlığı ile İstanbul Birlikte Başarabiliriz Platformu'nun düzenlediği "21. Yüzyılda Belediyecilik Sempozyumu"na davet edilmemiz üzerine başlamış olduk. Yaklaşık otuz üyeye sahip bir grup olarak üyelerimize duyurduk ve on sekiz arkadaşın katılımıyla sergiyi oluşturduk. Bu aşamada gruba yeni katılımlar da oldu. Yaklaşık bir ay içinde fotoğraflar toplandı.

»Buradaki fotoğraflar belgesel ağırlıklı... Ama kolaj çalışmalarıyla güçlendirilmiş fotoğraflar da var, sermayeye karşı sanat ilişkisini kurarken estetikten de kaçınmamışsınız. Gelen fotoğrafları değerlendirirken neye dikkat ettiniz?

Gelen fotoğrafları başta fotoğraf sanatının genel kuralları içinde estetik ve kompozisyon olarak biçim yönünden değerlendirdik. Sonra içerik olarak anlatım dili bakımından değerlendirdik. Beş yüze yakın fotoğraf için sergide gördüklerinizi seçebildik. Yaklaşık yüz fotoğraf. Fotoğrafların seçiminde özellikle birbirinin benzeri olanları sadeleştirmek... Toplam da yalnızca gecekondun ve yoksulluğu anlatan bir sergi olamaması yönünde değerlendirmemiz oldu. Bu amaçla yalnızca belgesel değil Kavramsal ve kolaj dahil

Fotoğraf sanatının her dalına açık bir çalışma sergilendi. Bu projemizi başta Karşı Sanat Baskıların yapılması ve sergilenmesine kadar maddi ve manevi yönden destekledi. Ali Şimşek Sergi ismi ve sergiyi destekleyici kısa yazılarıyla ve fotoğrafların seçimine katkı koydu. ÇHD (Çağdaş Hukukçular Derneği İstanbul Şube) Daha önce gerçekleştirdiğimiz "İşgal İstanbul'u Mayıs 2008" sergisinde olduğu gibi bu sergimizde de ev sahipliği yaparak bize sergi mekânı sağladı. Bunların yanı sıra Sendikalar ve Demokratik Kitle Örgütlerinin manevi destekleri oldu.

»Yoksulluğun, kentsel dönüşümün işlendiği bu görselleri burada açmanızın yani tam da sermayenin orta yerine bomba gibi düşürmenizin sebebi nedir?

Kent yoksullardan arındırıldığında(!) başta Taksim/Beyoğlu olmak üzere Sanat ve Kültür merkezi olarak ulusal ve uluslararası sermayenin yani onlara göre soylulaşmış imtiyazlı sınıfın mihenk taşlarından başta gelen bir bölge olarak seçilmiş olması dikkate değer. Bizlerde karşı olduğumuzu, onların belirlemiş olduğu bölge içinde başlayarak soylulaş-ma diyerek bir karşı koyuşu sergilemek istedik. Yoksa derdimiz yalnızca kapalı mekânda yaptıklarımızı sergilemek değildi. Biz aynı zamanda yoksulluğun nedeni olan üst sınıfı rahatsız etme gibi bir misyona da sahibiz. Bu nedenle elimizdeki silah olan fotoğraf makinelerimizle tanık olduklarımızı yine fotoğraflarla gömsek zorundayız. Tüm açık ve kapalı kamusal alanları mücadele alanı olarak görüyoruz.

»İlk günlerin izlenimiyle sergiyi gezenlerin profili nedir? Amaçladığınız bakan-bakılan ilişkisini kurduğunuza inanıyor musunuz bu evrede?

Bu güne kadar sergiyi değişik kesimlerden kişiler gezdi. Başta Dönüşüm mağdurları olmak üzere kelli felli amcalar, Öğrenciler, ev kadınları ve turistler ilgi gösteriyor. Hatta nasıl bir mücadele yürütülmeli diyen bugün değilse de yarın evleri yıkılma programında olanlar çevrelerine serginin duyurularını yapmak için sergi davetiyesi ve broşür istiyorlar. Hatta "balıcı" diye adlandırılan çocuklar bile salvo yaparak içeri girip büyük bir saygı ile sergiyi gezip bizle muhabbet edip gidiyorlar.

**“Ezilenlerin geleneği gösteriyor ki,
yaşadığımız durum istisna değil kuraldır!”**

Walter Benjamin

“1990 sonrası kent hiç olmadığı kadar dışlayıcı olacaktır. Yoksulların “merkezden” kovulduğu acımasız bir mekansal dönüşüm.”

EVRENSEL

18 Ocak 2009 Evrensel

kültür-sanat

‘Soylulaş-ma’ manzaraları

REDFOTOĞRAF'ın ‘Soylulaş-ma’ isimli fotoğraf sergisi Bilgi Üniversitesi Dolapdere Kampüsü'nde

Uğur Halil Karakullukcu

Yok olan Sulukule

En sade direniş örnekleri

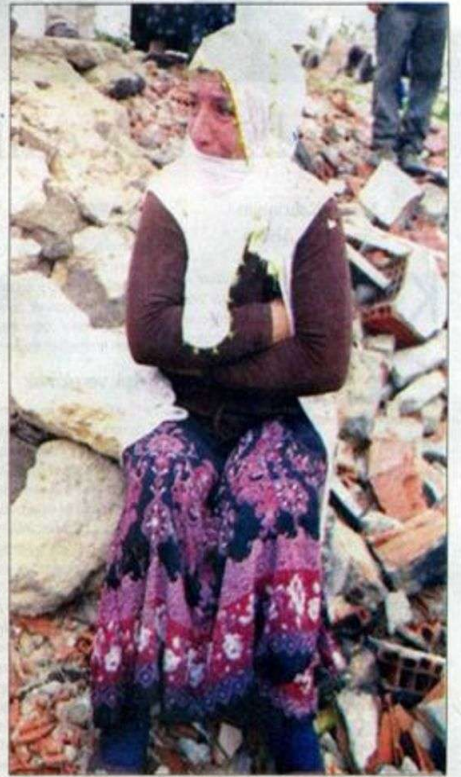
1 Mayıs 2007'de Taksim'de güvenlik güçlerinin emekçilere yaptığı hakareti ve kaba davranışları yansıtan ‘Agos İstikbal’u 1 Mayıs’ isimli fotoğraf sergisi ile izlemi duyan REDFOTOĞRAF grubu üyesi, İstanbul Birlikte Başarılarla Platformu’nun Bilgi Üniversitesi Dolapdere kampüsünde düzenlediği ‘21. Yüzyıla Belediyecilik Sempozyumu’na destek verdi. İstanbul-Ankara-İzmit gibi kentlerde gerçekleştirilen kentsel dönüşüm projeleri ile hayatları alt üst olan insanların fotoğraflarıyla belirleyen ‘Soylulaş-ma’ isimli fotoğraf sergisi dün sergilenildi. Bu okuyucu kadar Bilgi Üniversitesi’nde ziyaret edilebilecek fotoğraf sergisi, 24 Ocak Cuma günü saat 18.00’te başlayan Çağdaş Hukukçular Derneği’nin sergi salonunda ziyetçileri ile buluşacak.

REDFOTOĞRAF grubundan on yedi fotoğrafçı uzun süre içinde gerçekleştirilen sergi kapsamında objektiflerini Ankara, Sulukule, Aytuna, Güneşli ve Derbece’de kentsel dönüşüm adı altında evleri yıkılan ya da yıkılmayı bekleyen insanlara yönelttiler. Sergide yer alan fotoğraflar, topluma öncelikli birer ‘sarımsak’ ve daha yaparabilir bir ortam yaratmak olarak gösteren bu projelerin insanları nasıl kentlerden uzaklaştırdığı ve içinde topluluğun değil, bir avuç sermaye gücünün işine yaradığını açıkça gösterir diyor sergiye. Özellikle Sulukule’de fotoğrafların ardından çekilen fotoğraflar, serginin yürüyüşü açısından süren topluluğun yaradığını bir anda iş imkânleri ve bütçe tahminleri ile çok kısa zamanda son bulmasını ve tüm yaradığını boyuncu bu sermi yaşam alan olarak bellemi insanları işine dışlandı belirtebilir ve umutsuzluk durumunu iyi belirtebilir.

Sergiye yer alan fotoğraflar, evlerin, komünitelerin, sokaklarına kazınan bütüncü hayatlarına sahip çıkmak için mahallelerinin yıkılmasına direnen insanların direnme yöntemlerini de çarpıcı bir biçimde yansıtır. Çığır zamanı demokratik kitle örgütleri ve sivil toplum kuruluşlarından destek alan mahalleler baştan da hayatlarının sergisiyle sızdırdıkları bilgilerine tepkilerini mahallelerini duvarlarına yazdıkları adukça yolun ve sarmısı sloganları ile göstermişler. REDFOTOĞRAF grubu üyesi on yedi fotoğrafçı ‘kentsel dönüşüm’, gibi sempozyum bir izleme hakkı duyurularını yayınladılar, dipdip bakılarak topluluğun yaşamı kullandıkları alanlarına bu projelerin hangi ‘toplum’u ve hangi ‘yaşam’ı desteklediğini gösteren sermi. Redfoto bu yıkımları soylulaşma olarak gösterenleri izler, insanları ‘soylulaşma-ma’ya’ davet ediyor. (İSTANBUL/EVRENSEL)

Redfoto ‘soylulaş-ma’ya karşı REDFOTOĞRAF Grubu’nun ‘Soylulaş-ma Kentsel Dönüşüm’ adlı sergisi Bilgi Üniversitesi’nde açıldı. Sergide, kentsel dönüşüm adı altında sürdürülen yıkımların rant hesaplarıyla yapıldığına dikkat çekiliyor. 17 fotoğrafçının katıldığı sergi, daha sonra Çağdaş Hukukçular Derneği İstanbul Şubesi sergi salonuna taşınacak. 8.11 (Fotoğraf: Eylem Lodos)

18 Ocak 2009 / Evrensel

BİR GÜN

kültürsanat@birgun.net 30 OCAK 2009 CUMA

sanat, yayı

Evrensel 18.1.2009 (Reklam)

REDFOTO KURUCUSU ÖZCAN YAMAN: Tek silahımız var: Fotoğraf makinemiz

Soylulaş-ma kentsel dönüşümün yıkıcılığına karşı sanatla cevap veriyor. Sergiyi Taksim’de açan REDFOTO ekibi toplumun farklı kesimlerine kentsel dönüşümü anlatmayı hedefliyor

Soylulaş-ma Kentsel Dönüşüm FOTOĞRAF SERGİSİ

REDFOTOĞRAF GRUBU

İker Akalın
Matteo Chazal
Çağrı Cömert
Uğur Çolak
Şaban Dayanır
Deniz Ersoy
Murat Germeç
Paşa İrnek
Nihat Karadağ
Deniz Koçak
Uluk Koçak
Eylem Lodos
Seda Öz
Alaattin Timur
Özcan Yaman
Murat Yaygın
Murat Yazar

1. Sergi: 17 - 18 Ocak 2009
Bilgi Üniversitesi Dolapdere Kampüsü
(21. Yüzyıla Belediyeçilik Sempozyumu)

2. Sergi: 24 Ocak - 15 Şubat 2009

Açılış ve Köklü: 24 Ocak Cuma günü Saat : 19.00
ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ
İSTANBUL SERGİ SALONU / MESURİYET ÇADIRI SARAĞAÇI İMERKİZİ
NO.35 BEYOĞLU - İSTANBUL

KARŞI ÇHD İSTANBUL ŞUBESİ HO. DESTEĞİNİ ALIYOR.

SELÇUK ÖZBEK

“Kentin, kültürel zenginliğine ve tarihi mirasına sahip çıkarak sağlıklı ve adil bir dönüşüm için örgütlenen sönere ses karmak gerektirir” diyor baskılar deklareler. Birbirinden azad olan çıkıyor, o yıkımlara sebep olanları gösteriyor Taksim’de açılan sergiyle. “Onların belediye” diyor bir karşı koyuyor sergilemek istedik” diyor sergi kurucularından Özcan Yaman’la kentsel dönüşüm ve sergi hakkında konuşuyor.

«Kolektif bir çalışma olan bu serginin amaçlarından bahsedebilir miyiz? Kimler destekledi, fotoğrafların toplanması ne kadar sürdü...»
REDFOTOĞRAF olarak 2008 yılında aldığımız bir karar. İki projeye çalışmaya başladık. Bu projeler kentsel dönüşüm sorunu ve Türkiye’deki idi. Bu projelerden biri olan Kentsel Dönüşüm sorunu ve Türkiye’deki idi. Bu projelerden diğeri olan Kentsel Dönüşüm sorunu ve Türkiye’deki idi. Bu projelerden diğeri olan Kentsel Dönüşüm sorunu ve Türkiye’deki idi.

Yıkılan yataca değer değil, kültürler biz. Bu nedenle elimizdeki silah olan fotoğraf makinesimize tank olduklarımızı yine fotoğraflarla gösteriyoruz. Tem akış ve kazını kamusal

bu günün yeni bir medya? Kent y sınırları olmayacak göre s dan bu tane de iması r yreli e dması lenmek olan il

ABD’li yazar John Hoyer Updike öldü
20. yüzyıl Amerikan

‘Soylulaş-ma’ başlıyor

REDFOTOĞRAF Grubu’nun uzun zamandır hazırladığını yaptığı ‘Soylulaş-ma Kentsel Dönüşüm’ fotoğraf sergisi açılıyor. İlk sergileme Bilgi Üniversitesi Dolapdere Kampüsü’nde 17-18 Ocak (Cumartesi-Pazar) tarihlerinde yapılacak olan sergi, Kentsel Dönüşüm’ü adıyla başlatılan ve başlanılmı da soylulaş-ma olarak dayatılan karşı ‘Soylulaş-ma’ diyor. Ulusal ve uluslararası büyük sermaye gruplarıyla rant çevreleri için kentlerin, mutlu azınlıkları daha mutlu, yoksulları daha yoksul yapmayı hedefleyen kentsel dönüşüm projelerine karşı çıkıyor

DİNAR orta sınıf kanabı ABD’li yazarı olan ABD’li yazar John Hoyer Updike, 76 yaşında bir hayat sonra, Cumartesi günü öldü. ABD’li yazarın vefatı

‘Bayan Yoh Yoh’ Ustalara Saygı’da
Beyliktaş Belediyesi tarafından düzenlenen ‘Ustalara Saygı’ etkinliğine 30 kişi katıldı. ‘Bayan Yoh Yoh’ olarak da

17 Ocak 2009 Evrensel

İLKER AKALINLI

MATTIEU CHAZEL

UĞUR ÇOLAK

ÇAĞLA CÖMERT

ŞABAN DAYANAN

İNŞA

MURAT GERMEN

"İnşa kavramı bir süre için varolan ve sonunda bitmiş bir "ürün"e dönüşen geçici bir süreç olarak tanımlanabilir: Bir yapı, kültür, toplum, fikir, özgürlük veya dogma... Sadece fiziki yapılar inşa edilmiyorlar; içinde yaşadığımız toplumun belkemiğini oluşturan gelenek, kültür, kimlik gibi unsurlar da inşa ediliyor. Hayata uzun vadede bakan toplumlar, milletler bu "manevi" inşa sürecini çok ciddiye alıyorlar ve çok planlı bir şekilde yavaş yavaş ilerleyerek amaçladıkları meyveleri şu veya bu şekilde topluyorlar. Fikir özgürlüğü gibi ulvi bir değer bile bu inşa sürecinin bir parçası olarak kullanılabilir yer yer. İfade özgürlüğü çerçevesinde düşüncelerini sakınmadan söyleyen insanların kendilerini inşa etmekle ve güvenlik bahanelerine istinaden fişlenmekle kalabiliyor bazan; belli sınırlar içeren serbestiye (sınırlar ve serbestlik çelişen kavramlar olmasına karşın) izin veren sistem herkesin hangi "renk" olduğunu rahatlıkla belirleyebiliyor. Üstelik, bu renklerin nasıl karıştığını izleyebiliyor ve gerekirse renklerin tonlarında çeşitli "gizil" ayarlamalara gidebiliyor, televizyon, basın, sinema ve benzeri yayma araçlarını kullanarak. Herkes fikrini ifade edebiliyor belki ama değişen hiçbir şey olmuyor; güçlü güçsüzü sömürmeye devam ediyor, silahlar hep satılıyor, petrol / enerji hep savaş nedeni oluyor... Gücü olmayan "kul" rolündeki kesim ise sorgulamayan koyunlar olmaktan bir türlü vazgeçmiyor ve özgürlüklerini bile başkalarının tanımlamalarına, yani inşa etmelerine izin veriyorlar: Siz kendi istediğiniz gibi değil de başkalarının tanımladığı sınırlar çerçevesinde özgür olabiliyor, ya da daha doğrusu özgür olduğunuzu sanıyorsunuz. Üstelik bu "özgürlük" satın alınabilir bir meta; diğer bir deyişle, özgürlük olarak sunulan "şey" in büyükçe bir bölümü aslında gücünüzü kaybedene kadar tüketme hürriyeti. Yani, sistemin size önerdiği sayısız "ayrıcılık" malları alabildiğiniz kadar özgürleşebiliyorsunuz: "Herkes eşittir ama bazıları daha eşittir..."

Bu titizlikle çalışılmış inşa süreci, dünyaya hakim kültürlerin kendi içlerinde ve diğer kültürlerde yarattığı korku endüstrisi üzerinden ilerliyor. Gerçekliğini tam olarak da bilemediğimiz sanal canavarlar yaratılıyor, sonrasında hakim kültürler sizi bu canavarlardan korumak için size her istediklerini dayatma hakkı elde ettiklerini iddia ediyorlar (çocukları terbiye etmek için kullanılan öcü masalları gibi, "beni dinlemezsen seni öcü kapar!" misali). Aynı mantık eğitim dünyasında da kullanılıyor. İnsanları çocuklarının yeteri kadar donanımlı olmadıkları; biricik varlıklarını kurslara, derhanelere ve benzeri "formasyon" (yani inşa) kurumlarına göndermeleri ve zorla biriktirdikleri tonla parayı bu kurumlara sorgulamadan dökmeleri gerektiğine inandırıyorlar, bitmek tükenmek bilmeyen yarışın hızı katlanarak artıyor... Devamlı bir şeyler öğreniliyor ama amaç nedir soran yok. Bilgiyi niye öğreniyoruz, daha üstün olmak için mi yoksa gereksinimi olan birilerine yardımcı olmak için mi...

Son zamanlarda özellikle büyük kentlerde mantar gibi bitmeye başlayan, değerlerinin çok üzerinde satılan ve özellikle İstanbul'lu sonu gelmeyen bir inşaat sahasına dönüştüren devasa konut projeleri de hem fiziki hem manevi olarak bu sürecin parçaları. Dip dibe yapılan yüksek yapıları, kapalı duvarlar ardında kent hayatından tecrit edilmiş "doğal" alanları, üç karışık göstermelik bahçeleri, az sayıda insanın kullandığı orta karar sosyal tesisleri ile bu yapılar aslında "sosyal konut" sınıfına girip gayet uygun fiyatlarla satılmaları gerekirken, akıllara durgunluk veren fiyatlara yatırım amacı ile alınıyor / satılıyorlar. Bu projelerin yatırım aracı olarak görülmesini sağlayan basındaki promosyon çalışmaları da tam bir "inşa" süreci: İnşaat yapıyorsunuz, milleti bunun "doğru şey" olduğuna ikna ediyorsunuz, maddi inşaatın arkasından manevi inşa başlıyor, kurgu gerçeği yeniyor, para gene kazanıyor...

Bu serideki fotoğrafların çekilmesinin nedeni sadece yukarıda tanımlanmaya çalışılan kaygı değil şüphesiz. Ortam olarak inşaat altındaki mekanların seçilmesinin sebebi "tamamlanmamışlığın dinamizmi" olarak açıklanabilecek bir kavram. Bazı mimari tartışmalara yol açan Atina stoasından geriye pek bir şey kalmadığı için rekonstrüksiyon zorunlu olmuş ve ortaya sanki dün inşa edilmiş gibi bir bina çıkmış. Yapının tümünü yepyeni bir biçimde ayakta görmekten pek heyecan duymayabiliyor izleyici, "bu bina nasıldı acaba?" diye hayal kurma fırsatı vermiyor rekonstrüksiyon çalışması. Buradan hareketle, ülkemizde de birçok örneği olan ören yerlerinin o "eksik" halleriyle insanları daha çok hayal etmeye sevk ettiğini fark etmek olası hale geliyor; yerlerde duran kolon parçaları, lentolar, alınlık parçalarının bir puzzle çözer gibi aklımızda bir araya getirmeye çalışıyoruz ister istemez. İnşaat eyleminin doğasında da olan bu tamamlanmamışlık bizi hayal kurmaya itiyor, tamamlanmış bir ürün ise bütünü oluşturan tüm detayları sergilediği için öyküsel potansiyelini kaybediyor: Çözecek bir bilmece veya yazacak bir hikaye kalmıyor... İnşaatlar da ören yerleri gibi; 'Ruins: An Aesthetic Hybrid' (Harabeler: Bir Estetik Melez) adlı makalesinde Paul Zucker "zamanın etkisi veya bilinçli harap etmeyle enkaz haline gelen 'noksan' ören yerleri, insan yapısı formlar ve organik doğanın bileşimini temsil ederler" diyor. Bu ifadeye istinaden, "inşa" ne kadar tamamlanmamış olursa; hayat o derece organikleşir, sürprizler çoğalır ve sınırlar azalır: Sonlara doğru tarif edilen inşa sürecindeki tamamlanmamışlıktan kaynaklanan esnekliğin, başlarda tanımlı yapılan

dogmatik inşa eyleminin tamamlanmışlığındaki sabit yapıyı rahatlatması dileğiyle...

Murat Germen

PAŞA İMREK

NİHAT KARADAĞ

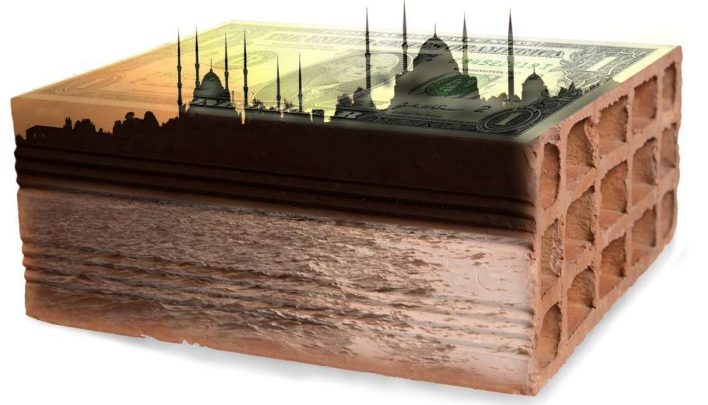
DENİZ KOÇAK

UFUK KOŞAR

EYLEM LODOS

SEDA ÖZ

ALAATTİN TİMUR

ÖZCAN YAMAN

Kentsel Dönüşüm Gölgesinde Bir Belgesel Fotoğraf Çalışması: **MURAT YAYKIN VE GÜLSUYU-GÜLENSU HALKI**

Mahallelinin Gözünden "GÜLSUYU-GÜLENSU"

İstanbul'da son yıllarda gecekondu bölgeleri üzerine geliştirilen, mekânda yaşayanların fikri alınmadan, yaşayanlar yok sayılarak hazırlanan, bütün bölgelerde proje alanlarının "seçkinleştirilmesi" hedefiyle kısa yada orta vadede yoksulun emeğinin ve mülkünün zengine aktarılması ile sonuçlanacak "kentsel dönüşüm" projeleri bu bölgelerde yaşayan halka dayatılmaya çalışılıyor. Bu bölgelerden biri de Maltepe'ye bağlı Gülsuyu-Güleusu mahalleleri.

Gülsuyu'nda, planla ilgili itirazların yapılması sürecinde yoğun bir bilgilenme süreci yaşanmış, düğün salonlarında, kahvelerde, ev toplantılarında planın mahalle için ne anlama geldiği, yararları ve zararları çeşitli meslek insanları arasında paylaşılmıştır. Bu süreçte, bilimin evrensel değerleriyle yerel bilginin harmanlanmasını sağlamak üzere üniversiteden, meslek kuruluşlarından ve sivil toplum kuruluşlarından destek alınarak Dayanışmacı Planlama Atölyesi adı verilen bir oluşum ortaya çıkmıştır. Bu oluşuma Fotoğraf Vakfı da katılarak mahallelinin kendi yaşamlarını belgelemesini hedefleyen atölyeyi başlatmıştır. Bu çalışma, mahalledeki yaşamın belgelenmesinin yanı sıra, mahallelinin yıkım gündemi dışında da bir araya gelmesine zemin hazırlayacak, mahalle kimliğinin oluşmasını, güçlenmesini ve birlikteliğini de zenginleştirecekti.

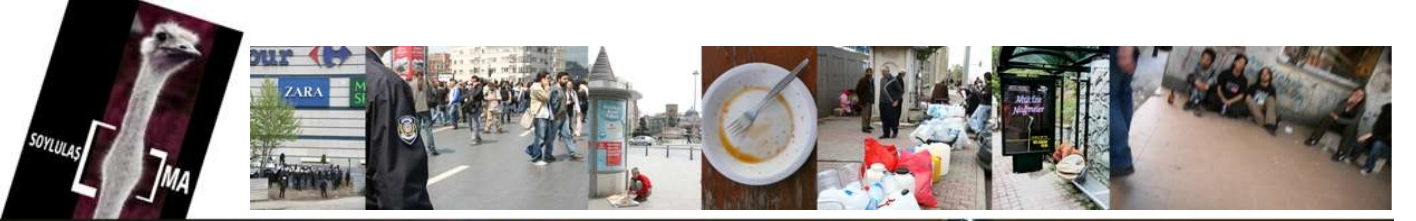
Çalışmayı yürüten Fotoğraf Vakfı'ndan Murat Yaygın anlatıyor: "İlk iş, mahallelinin farklı kesimlerini temsil edebilecek fotoğraf çekmeye gönüllü kişileri bulmakla başladık. Gülsuyu-Güleusu Mahalleleri Güzelleştirme ve Yardımlaşma Derneği'nde dostlarımız aracılığıyla ev kadını, işçi, öğrenci, tekstil atölyelerinde çalışan bir kişi, emekli, kamu görevlisi, işsiz, örgütlü- dernek üyesi ve gençlerden oluşan grubumuzu oluşturduk. Atölyeye 15 katılımcı vardı. Ellerindeki sahip oldukları fotoğraf makinelerinin kalitesi bizi ilgilendirmiyordu. Her türlü makineyi kabul etmiştik. Makinesi olan olmayanla paylaşacaktı. İlk gün ne istediğimizi anlattım. Kendi yaşamlarını ve yaşam alanlarını çekeceklerdi. Herkes yaşadığı alanlarda ev, iş yeri, okul, sokak, kahvehane gibi zamanının büyük kısmını geçirdiği yerde, kendini, komşusunu, arkadaşını ya da alışveriş yaptığı esnafı çekecekti. Sonraki hafta mahallede kendini mutlu eden şeyleri, bir sonraki hafta sorun olarak gördüğü konuları fotoğraflamaya çalışacaklardı. Her hafta çektikleri fotoğrafları değerlendirerek ilerliyorduk. Yaklaşık iki ay süren atölye üçüne yakın fotoğraf üretti. En önemlisi fotoğraf çekmeyi ve çektikleri fotoğrafların değerlendirilmesini sabırsızlıkla belediklerini gözlemleyebiliyordum. Çekilen fotoğraflardan seçkiler yaparak bir slayt gösterisi ve elli fotoğraflık bir sergi oluşturduk. Sergi 12 Mayıs'ta mahallede, parkta, açık alanda ULİSfotofEST kapsamında sergilendi.

MURAT YAZAR

ÖZCAN YAMAN

“Kent sadece pırıltı, masal değildir!”

“Bir tarafta “romantik” loş ışık, diğer tarafta yıkım var!”

Küresel Kent Hayalı; ya da Şirket Feodalizmi!